

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАКАЗ

м. Київ

18 03 20 19 р.

№ 369

Про проведення експерименту всеукраїнського рівня з реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» на базі закладів загальної середньої освіти Донецької, Кіровоградської, Київської, Миколаївської, Одеської, Рівненської, Тернопільської, Хмельницької, Черкаської областей на 2018 - 2022 роки

Відповідно до Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 листопада 2000 року № 552, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2000 року за № 946/5167 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2017 року № 994), урахуваючи клопотання Департаменту освіти і науки Донецької обласної державної адміністрації від 13.11.2018 року № 01-22/2002/0/160-18, Київської обласної державної адміністрації від 23.11.2018 року № 12-01-08/4534, Кіровоградської обласної державної адміністрації від 07.12. 2018 року № 35-09/4066/0.35, Миколаївської обласної державної адміністрації від 20.11.2018 року № 5316/11/01-01.12, комунального закладу вищої освіти «Одеська Академія неперервної освіти Одеської обласної ради» Одеської обласної державної адміністрації від 19.12.2018 року № 951, Рівненської обласної державної адміністрації від 13.11.2018 року № 4097-н2/01-09/18, Тернопільської обласної державної адміністрації від 13.11.2018 року № 02/3538-06, Хмельницької обласної державної адміністрації від 13.11.2018 року № 3147-38/2018, Черкаської обласної державної адміністрації від 12.11.2017 року № 02./11-01/2782, висновки комісії з питань інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи з проблем виховання, розвитку дітей та учнівської молоді у загальноосвітніх навчальних закладах Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України від 06.11.2018 року (протокол № 47), та з метою реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей»

НАКАЗУЮ:

1. Взяти до відома, що з грудня 2018 року розпочато проведення експерименту всеукраїнського рівня з реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» на базі закладів загальної середньої освіти Донецької, Кіровоградської, Київської, Миколаївської, Одеської, Рівненської, Тернопільської, Хмельницької, Черкаської областей на 2018-2022 роки (далі – Експеримент).

2. Затвердити як такі, що додаються:

1) заявку на проведення всеукраїнського експерименту з реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» на 2018-2022 роки на базі закладів загальної середньої освіти Донецької, Кіровоградської, Київської, Миколаївської, Одеської, Рівненської, Тернопільської, Хмельницької, Черкаської областей;

2) програму на проведення всеукраїнського експерименту з реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» на 2018-2022 роки на базі закладів загальної середньої освіти Донецької, Кіровоградської, Київської, Миколаївської, Одеської, Рівненської, Тернопільської, Хмельницької, Черкаської областей.

3. Науковому керівнику надавати комісії з питань інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи з проблем виховання, розвитку дітей та учнівської молоді у загальноосвітніх навчальних закладах Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України звіти про виконання кожного етапу проведення Експерименту, а звіт про його завершення подати до Міністерства освіти і науки України.

4. Комісії з питань інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи з проблем виховання, розвитку дітей та учнівської молоді у загальноосвітніх навчальних закладах Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України здійснювати експертизу виконання програми кожного етапу проведення Експерименту, а після закінчення Експерименту підготувати та подати до Міністерства освіти і науки України висновки про результати проведення Експерименту.

5. Державній науковій установі «Інститут модернізації змісту освіти» надавати організаційну та науково-методичну допомогу педагогічним колективам закладів освіти, які є учасниками Експерименту.

6. Департаментам освіти і науки Донецької, Кіровоградської, Київської, Миколаївської, Одеської, Рівненської, Тернопільської, Хмельницької, Черкаської обласних державних адміністрацій сприяти закладам освіти, які є учасниками Експерименту, у забезпеченні необхідних умов для організації та проведення Експерименту.

7. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра
Карандія В. А.

Міністр

Л. М. Гриневич

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки
України

18 03 19 № 369

ЗАЯВКА

**на проведення всеукраїнського експерименту з реалізації
Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей»
на 2018 – 2022 роки на базі закладів загальної середньої освіти Донецької,
Кіровоградської, Київської, Миколаївської, Одеської, Рівненської,
Тернопільської, Хмельницької, Черкаської областей**

Актуальність дослідження. Наше суспільство сьогодні переживає важливий та складний час творення Нової української школи в контексті сучасного розвитку освіти України.

Як зазначила Л. Гриневич, міністр освіти і науки, «Нова українська школа стане можливою лише тоді, коли ми змінимо саму сутність освітнього процесу – від багаторічних розмов про «компетентнісний підхід» перейдемо до щоденного пошуку таких видів освітньої діяльності, які сприяли б невпинному поступові кожного учня і кожної учениці».

Нові цілі української школи потребують модернізації змісту освіти. Це вимагатиме створення принципово нових стандартів виховної парадигми освіти, яка має ґрунтуватися на особистісно орієнтованому і компетентнісному підходах до виховання.

Нова парадигма виховання полягає в розумінні дитини як суб'єкта і мети виховання, орієнтує на усвідомлення виховання як соціально-педагогічного явища, на підвищення виховного потенціалу освітнього середовища та проектування цілісного виховного простору. Превентивними заходами у роботі з дітьми визначаються: приділення особливої уваги формуванню ідентичності основ духовності особистості, культури мислення і культури поведінки, профілактиці шкідливих звичок, а також ризикованої, девіантної і кримінальної

поведінки, жорстокості і насилля в учнівському середовищі, різних видів залежностей.

Пріоритетного значення в розбудові нової школи набуває завдання формувати в учнів систему загальнолюдських цінностей – морально-етичних (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей) та соціально-політичних (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність). У центрі освіти має перебувати виховання в учнів відповідальності за себе, за добробут нашої країни.

Значним внеском у забезпеченні освітнього процесу та його виховної складової є Програма «Нова українська школа у поступі до цінностей», яка розроблена авторським колективом Інституту проблем виховання НАПН України, керівник програми - Бех Іван Дмитрович, директор, дійсний член НАПН України, доктор психологічних наук, професор. В основі Програми закладені основи компетентісного виховання особистості учня, які можуть творчо наповнюватись конкретним змістом, з урахуванням регіональних особливостей функціонування закладу освіти, вікових та індивідуальних можливостей учнів, інших актуальних соціальних викликів.

Сучасна виховна система потребує комплексного підходу у їх розв'язанні та розвитку соціально-педагогічної парадигми виховання на цінностях. Основою нової парадигми, а відтак і основою виховання виступають особистість дитини, визнання її найвищою цінністю, орієнтація педагога на гуманні, демократичні принципи спільної з дитиною життєдіяльності.

Важливим складником системи формування нового змісту освіти є чітке бачення результатів педагогічного партнерства «учень - вчитель», в основі якого відповідні цінності, зазначені в Концепції Нової української школи, що, в свою чергу, рекомендовані Європейським парламентом та Радою Європи, і містять 24 риси і чесноти, що їх визнали пріоритетними понад 50 країн світу. Це: креативність, цікавість, критичне мислення, любов до навчання, мудрість, відвага, наполегливість, чесність, енергійність, любов, доброта, соціальний і емоційний

інтелект, співпраця, справедливість, лідерство, вміння пробачати, скромність, розсудливість, самоконтроль, поцінування краси, вдячність, оптимізм, гумор і віра.

Виховання зростаючої особистості на основі загальнолюдських і національних цінностей у закладах загальної середньої освіти передбачає створення в ньому комплексу відповідних організаційно-педагогічних умов: організаційно-управлінських, кадрових, методичних, освітніх, соціальних, спрямованих на вирішення проблем виховання, конструктивну реалізацію громадянської і соціальної активності учнівського й педагогічного та батьківського колективів на благо громади, суспільства й української держави).

Успішне досягнення організаційно-педагогічних умов для розвитку зростаючої особистості на основі загальнолюдських і національних цінностей у закладах загальної середньої освіти залежатиме від розроблення і впровадження моделі, системи формування компетентнісного виховання учнів, відповідних освітніх і методичних матеріалів, що застосовуватимуться в освітньому процесі закладів освіти.

У цьому контексті актуалізується діяльність закладів загальної середньої освіти, які володіють вагомим компетентнісним виховним потенціалом. Однак здійснюючи таку діяльність, заклад освіти має враховувати особливості виховного впливу інших середовищ, насамперед сім'ї, сприяючи встановленню оптимальних партнерських стосунків з батьками, створюючи в такий спосіб оптимальний для становлення дитини цілісний виховний простір.

Актуальність проблеми і зумовили вибір теми всеукраїнського експерименту з реалізації **Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей»**.

Виходячи з основної мети – підвищення уваги до виховного потенціалу освітнього середовища Нової української школи та допомоги закладам загальної середньої освіти в організації виховного процесу на основі інтеграції виховних зусиль суспільства, зокрема громади, а також до виховання базових загальнолюдських цінностей, соціальних цінностей суспільства і малих груп,

соціально-значущих якостей особистості, її компетентності і готовності до вияву відповідальної громадянської позиції і патріотизму актуалізована:

Мета дослідження – визначити, теоретично обґрунтувати й експериментально перевірити педагогічні умови реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» у закладах загальної середньої освіти.

Об’єкт дослідження – процес реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей».

Предмет дослідження – організаційно-педагогічні умови реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей».

Гіпотеза дослідження полягає в припущенні, що забезпечуватимуться необхідні організаційно-педагогічні умови і приведено в систему Нової української школи програми виховання шляхом реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей»;

педагогічний персонал володіє освітніми технологіями і методиками, які ляжуть в основу освітніх послуг, що надаватимуться в межах реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей».

Завдання дослідження:

визначити шляхи і створити умови для підвищення кваліфікації педагогічного персоналу, оволодіння педагогами компетентнісним потенціалом виховання, новими освітніми технологіями і методиками, які необхідні для обраної моделі реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» в освітній процес закладів загальної середньої освіти - учасників експерименту;

розробити та експериментально апробувати моделі та методіку виховних систем закладів загальної середньої освіти з урахуванням засад Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей», регіональних особливостей функціонування закладу освіти, вікових та індивідуальних можливостей учнів, інших актуальних соціальних викликів;

розробити процедуру оцінювання результатів освітньої діяльності закладів освіти-учасників експерименту та перспектив його розвитку відповідно до реалізованої Програми;

удосконалити методичку моніторингових досліджень: критерії, показники оцінювання результативності функціонування організаційного і ресурсного компоненту в створенні виховного середовища закладу загальної середньої освіти та виховного простору сучасного учня під час реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей»;

створити навчально-методичне забезпечення Програми;

розробити, експериментально апробувати освітні й методичні матеріали (посібники, методичні рекомендації, розробки виховних заходів, мотиваційні матеріали тощо) та забезпечити психолого-педагогічний супровід з реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» в освітній процес закладів загальної середньої освіти-учасників експерименту;

підвищити авторитет педагогічного працівника, який передає своїм вихованцям відповідні цінності і компетентності як активний суб'єкт освітнього процесу;

підготувати та оприлюднити рукопис навчально-методичного посібника «Теорія і практика реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей».

Теоретико-методологічну основу експерименту становлять:

Конституція України; Конвенція про права дитини (ратифікована Постановою ВР від 27.02.91 № 789-ХІІ); закони України: «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII; «Про охорону дитинства» від 26.04.2001 № 2402-III; «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18.03.2004 № 1629-IV; «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» від 08.09.2011 № 3715-VI; «Про протидію торгівлі людьми» від 20.09.2011 № 3739-VI; «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті» від 09.04.2015 № 314-VIII; Концепція Нової української школи (2016), Програма «Нова

українська школа у поступі до цінностей» (рекомендовано до впровадження Вченою радою Інституту проблем виховання НАПН України, протокол № 6 від 02 липня 2018 р., та Вченою радою ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», протокол № 7 від 28 вересня 2018 р.), Глобальна програма дій з освіти в інтересах сталого розвитку (ЮНЕСКО, 2014), Концепція Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на 2016–2020 роки, Стратегія національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 роки, затверджена Указом Президента України від 13 жовтня 2015 року № 580/2015, Концепція національно-патріотичного виховання дітей і учнівської молоді; Загальнодержавна програма «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини на період до 2021р.» Концепція формування у підлітків національно-культурної ідентичності у загальноосвітніх навчальних закладах (2017); Концепція екологічної освіти України, а також:

теорії та концепції самоцінності й морально-духовної позиції особистості (Г. Ващенко, Г. Сковорода, А. Маслоу, К. Роджерс), наукові ідеї щодо закономірностей виховання особистості (І. Бех, К. Журба, Е. Помиткін);

результати фундаментальних й прикладних наукових досліджень:

освітніх систем закладів загальної середньої освіти (В. Беспалько, І. Бех, В. Биков, Н. Бібік, С. Кириленко, В. Кремень, О. Локшина, О. Ляшенко, О. Мариновська, І. Підласий, О. Савченко, С. Сисоєва, В. Сухомлинський О. Сухомлинська та ін.);

вікової і педагогічної психології (І. Бех, П. Блозва, С. Грабовський, О. Драговоз, В. Клименко, О. Кокур, Г. Костюк, В. Локшин, С. Максименко, В. Москаленко, Ю. Швалб та ін.).

Науково-педагогічні принципи всеукраїнського експерименту узгоджуються із загальними педагогічними принципами гуманізації та демократизації, цілісності та системності, наступності й неперервності, інтеграції науки і практики, інноваційності.

Специфіку експериментального дослідження розкривають **принципи:**

гуманістичний, що полягає у визнанні людини найвищою цінністю, розумінні дитини, доброзичливому ставленні до неї, довірі, прийнятті дитини такою, якою вона є, зміні її поведінки через позитив;

індивідуальний – утверджує унікальність і неповторність кожної дитини, визначає її інтереси, потреби у житті;

регіоналізації – обумовлює варіативність інноваційного розвитку закладу освіти з урахуванням їх регіональних особливостей, що розширює простір можливостей творчої самореалізації особистості педагога;

добровільності – виступає необхідною умовою ефективності втілення ідеї в практику роботи педагогічних колективів школи, що характеризується високим рівнем розвитку організаційної і корпоративної культури; партнерства – реалізує ідею педагогічного співробітництва суб'єктів освітньої діяльності задля розроблення та практичної реалізації оригінальної авторської педагогічної системи закладу освіти; морально відповідального вибору забезпечує розширення можливостей свободи у виборі шляхів утілення відповідної технології з реалізації Програми;

технологізації – передбачає дотримання чіткої послідовності етапів реалізації технології, що гарантує досягнення передбачуваного результату; персоналізації – обґрунтовує індивідуальний рівень виконавської майстерності педагога щодо впровадження інновацій у практику;

альтруїзму – виявляється у безкорисливій любові і турботі про іншу людину;

неперервності, який характеризує процес виховання як такий, що триває протягом усього життя людини;

цілісності, за яким консолідує зусилля усіх суб'єктів виховання в одну систему;

природовідповідності – тобто виховання дітей з урахуванням їх індивідуальних особливостей, темпераменту, якостей, нахилів, здібностей, вікових особливостей, природних умов, соціального оточення, народних традицій тощо;

педагогічної компетентності, що полягає у доцільному використанні педагогічних форм, методів, добору змісту, педагогічній тактовності;

діагностичності – обов'язкове визначення й оцінювання результатів, установлення ефективності експерименту, відповідності його потребам та запитам суб'єктів освітнього процесу.

Для вирішення завдань всеукраїнського експерименту використовуватимуться такі *методи*:

теоретичні (аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, абстрагування, класифікація, моделювання, порівняльний і системний аналіз задля виділення теоретичних положень, обґрунтування організаційно-педагогічних умов: критерії, показники оцінювання результативності функціонування організаційного і ресурсного компоненту в створенні виховного середовища закладу загальної середньої освіти та виховного простору сучасного учня під час реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей»;

емпіричні (вивчення наукових літературних джерел; анкетування, бесіда, тести, еностерження, аналіз уроків та позаурочної діяльності вчителя; самооцінка; метод експертної оцінки), педагогічний експеримент для перевірки гіпотези дослідження.

Основний метод дослідження – педагогічний експеримент.

База дослідження: Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, Київський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, Миколаївський інститут післядипломної педагогічної освіти, Комунальний заклад вищої освіти «Одеська Академія неперервної освіти Одеської обласної ради», Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, КПЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»;

заклади загальної середньої освіти: Донецької, Київської,

Миколаївської, Одеської, Рівненської, Тернопільської, Хмельницької, Черкаської областей;

Слов'янська ЗОШ І-ІІІ ст. № 1 Слов'янської міської ради Донецької області;

Заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів «Художньо-естетична гімназія» військово-цивільної адміністрації міста Торезьк Донецької області;

«Костянтинівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 15 Костянтинівської міської ради Донецької області;

Білозерська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 13 Добропільської міської ради Донецької області;

Білозерська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 18 Добропільської міської ради Донецької області;

Рибинська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Волноваської районної ради Донецької області;

Боярський навчально-виховний комплекс «Колегіум - загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 3» Києво-Святошинської районної державної адміністрації Київської області;

Гнідинська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів імені Петра Яцика Борщівської районної ради Київської області;

Малютянська загальноосвітня школа І-ІІ ступенів Києво-Святошинської районної державної адміністрації Київської області;

Макарівський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І ступеня - районна гімназія» Макарівської районної ради Київської області;

Гружчанське навчально-виховне об'єднання «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів - дитячий садок» Макарівської районної ради Київської області;

Чечеліївська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів, філія Новостародубської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Петрівської районної ради Кіровоградської області;

Іванівське навчально-виховне об'єднання «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів-дошкільний навчальний заклад» Новоукраїнської районної ради Кіровоградської області;

Новоодеська гуманітарна гімназія Новоодеської районної ради Миколаївської області;

Миколаївська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 6 Миколаївської міської ради Миколаївської області;

Мішково-Погорілівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Вітовської районної ради Миколаївської області

Миколаївська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 31 Миколаївської міської ради Миколаївської області;

Южноукраїнська гімназія № 1 Южноукраїнської міської ради Миколаївської області;

Одеський навчально-виховний комплекс «Гімназія № 7 - спеціалізована школа І ступеня з поглибленим вивченням англійської мови» Одеської міської ради Одеської області;

Корецька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 1 Корецької міської ради Рівненської області;

Острожецький навчально-виховний комплекс, Острожецький ліцей Млинівського району Рівненська області;

Птицька загальноосвітня школа І-ІІ ступенів № 1 Дубенської районної ради Рівненської області;

Цешевницька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Сарненського району Рівненської області;

Рівненська українська гімназія Рівненської міської ради Рівненської області;

Качанівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Підволочиської селищної ради Тернопільської області;

Бучацький колегіум імені Святого Йосафата Тернопільської області;

Колегіум-інтернат «Знамення» з поглибленим вивченням предметів духовно-просвітницького спрямування у селі Зарваниця Терeboлянського району;

Нетішинська загальноосвітня школа I-III ступенів Нетішинської міської ради № 1 Хмельницької області;

Кам'янець-Подільська загальноосвітня школа I-III ступенів № 10 Хмельницької області;

Чемеровецький навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа I-III ступенів, ліцей та міжшкільний навчально-виробничий комбінат» Чемеровецької селищної ради;

Хмельницька загальноосвітня школа I-III ступенів № 13 ім. М. К. Чекмана Хмельницької міської ради Хмельницької області;

Черкаська спеціалізована школа I-III ступенів № 28 ім. Т. Г. Шевченка Черкаської міської ради Черкаської області;

Канівська загальноосвітня школа I-III ступенів № 3 Канівської міської ради Черкаської області;

Золотоніська загальноосвітня санаторна школи-інтернат I-III ступенів Черкаської обласної ради;

Моринський навчально-виховний комплекс «Дошкільний навчальний заклад – загальноосвітня школа I-III ступенів» імені Тараса Григоровича Шевченка Звенигородської районної ради Черкаської області;

Смілянський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа I ступеня – гімназія імені В.Т. Сенатора» Смілянської міської ради Черкаської області.

Практичне значення дослідження одержаних результатів полягає в тому, що буде впроваджено у практику закладів загальної середньої освіти організаційно-педагогічні засади зумовлені вирішенням проблеми створення інноваційної виховної системи шляхом участі в експериментальному впровадженні Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей», а також заклади загальної середньої освіти мають наступні очікування:

одержати методіку комплексного підходу у розвитку соціально-педагогічної парадигми виховання;

вчителі, класні керівники, вихователі, адміністрація закладу освіти матиме можливість осмислити сучасні виклики виховання та його головні засади, базові моральні цінності сучасного виховання з обов'язковим урахуванням вікових особливостей учнів;

удосконалити систему виховної роботи, яка б вела до узгодження підходів у вихованні особистості дитини у школі, сім'ї та закладі освіти.

Етапи проведення всеукраїнського експерименту (грудень 2018 року – грудень 2022 року)

I (організаційно - підготовчий) етап (грудень 2018 – грудень 2019 р.)

провести педагогічні ради, методичні й наукові заходи для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти з проблеми дослідження;

визначити критерії і показники готовності педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти до участі в експерименті, розробити діагностичний інструментарій і провести відповідне діагностування;

створити робочі групи педагогічних працівників закладів освіти, які братимуть безпосередню участь у здійсненні експерименту всеукраїнського рівня за результатами діагностування їхньої готовності до участі в ньому;

організувати діяльність Науково-методичної ради експерименту всеукраїнського рівня, уточнити й затвердити положення про неї;

налагодити співробітництво педагогічних колективів – учасників експерименту з Інститутом проблем виховання НАІПН України, науковими установами, які надаватимуть науково-методичну допомогу в здійсненні всеукраїнського експерименту;

проаналізувати наукову педагогічну, психологічну й психолого-педагогічну літературу задля визначення стану з реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей»;

підбити підсумки першого (підготовчого) етапу експерименту.

II (концептуально-діагностичний) етап (січень – грудень 2020 року):

визначити та обґрунтувати організаційно-педагогічні умови реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти;

розробити та обґрунтувати виховні моделі та системи з реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти;

розробити процедуру оцінювання результатів освітньої діяльності закладів освіти - учасників експерименту та перспектив його розвитку відповідно до Програми;

удосконалити методичку моніторингового впровадження: критерії, показники оцінювання результативності функціонування організаційного і ресурсного компонентів у створенні виховного середовища закладу загальної середньої освіти та виховного простору сучасного учня під час реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей»;

розробити програми й матеріали тренінгів та здійснити підготовку педагогічних працівників закладів освіти до реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей»;

підбити підсумки другого (концептуально-діагностичного) етапу експерименту всьукраїнського рівня.

III (формувальний) етап (січень 2021 року – березень 2022 року):

експериментально апробувати обґрунтовані освітні й методичні матеріали (посібники, тренінги, методичні рекомендації) для учасників експериментального дослідження з реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей»;

провести діагностування результативності функціонування організаційного і ресурсного компонентів у створенні виховного середовища закладу освіти та виховного простору сучасного учня;

оприлюднити результати експериментальної апробації у наукових виданнях, презентувати їх у засобах масової інформації, на сайті закладів освіти - учасників експерименту;

провести науково-практичні заходи для поширення досвіду педагогічних колективів з реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» на базі закладів загальної середньої освіти - учасників експерименту;

підбити підсумки третього (формульованого) етапу експерименту.

IV (узагальнювальний) етап (квітень – грудень 2022 року):

провести оцінювання (експертну оцінку) результативності реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти - учасників експерименту;

оприлюднити результати експерименту всеукраїнського рівня у фахових виданнях, засобах масової інформації, на Інтернет-ресурсах;

підготувати рукопис навчально-методичного посібника «Теорія і практика реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей»;

провести підсумкову науково-практичну конференцію «Нова українська школа у поступі до цінностей: впровадження, результати, крок до майбутнього»;

підбити підсумки всеукраїнського експерименту реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» на базі закладів загальної середньої освіти.

Організаційно-кадрове забезпечення всеукраїнського експерименту

Науково-методична рада у складі:

Науковий керівник:

Бех Іван Дмитрович, директор Інституту проблем виховання НАПН України, дійсний член Національної академії педагогічних наук України, доктор психологічних наук, професор (тел. 044-455-53-38).

Наукові консультанти:

Журба Катерина Олександрівна, завідувач лабораторії громадянського

виховання Інституту проблем виховання НАПН України, кандидат педагогічних наук.

Кириленко Світлана Володимирівна, начальник відділу інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти», кандидат педагогічних наук.

Члени науково-методичної ради у складі:

Ломакіна Галина Іванівна, проректор з науково-методичної роботи та моніторингу якості освіти Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Гавлітіна Тетяна Миколаївна, проректор з науково-педагогічної роботи Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат педагогічних наук.

Вітковська Олена Данилівна, завідувачка навчально-методичної лабораторії акмеології Миколаївського інституту післядипломної педагогічної освіти.

Вітенко Ігор Михайлович, заступник директора з науково-методичної роботи та міжнародного співробітництва Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти.

Бачинська Євгенія Миколаївна, проректор Київського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат педагогічних наук.

Міцай Юлія Віталіївна, завідувач науково-методичної лабораторії виховної роботи і формування культури здоров'я Кіровоградського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат педагогічних наук.

Орловська Надія Михайлівна, старший викладач кафедри, методист НМЦ Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Назаренко Галина Анатоліївна, проректор з науково-методичної роботи КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради», доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник.

Координатор:

Кіян Ольга Іванівна, завідувач сектору експериментальної педагогіки відділу інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти», кандидат педагогічних наук.

Відповідальні виконавці**Директори:**

Вербицька Наталія Михайлівна, директор загальноосвітньої школи I-III ступенів № 1 Слов'янської міської ради Донецької області;

Гарюк Ольга Дмитрівна, директор закладу загальної середньої освіти I-III ступенів «Художньо-естетична гімназія» військово-цивільної адміністрації міста Торецька Донецької області;

Акоп'ян Вадим Борисович, директор Костянтинівської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 15 Костянтинівської міської ради Донецької області;

Фесенко Тамара Володимирівна, директор Білозерської загальноосвітньої школи I-III ступенів №13 Добропільської міської ради Донецької області;

Філонова Ірина Миколаївна, директор Білозерської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 18 Добропільської міської ради Донецької області;

Гринь Лариса Вікторівна, директор Рибинської загальноосвітньої школи I-III ступенів Волноваської районної ради Донецької області;

Михайлова Стелла Євгеніївна, директор Боярського навчально-виховного комплексу «Колегіум - загальноосвітня школа I-III ступенів № 3 Києво-Святошинської районної державної адміністрації Київської області;

Кутько Ніна Григорівна, директор Гнідинської загальноосвітньої школи I-III ступенів імені Петра Яцика Бориспільської районної ради Київської області;

Бондар Людмила Іванівна, директор Малютянської загальноосвітньої школи I-II ступенів Києво-Святошинської районної державної адміністрації Київської області;

Ащенко Надія Василівна, директор Макарівського навчально-виховного «Загальноосвітня школа I ступеня - районна гімназія» Макарівської районної ради Київської області;

Корбут Людмила Семенівна, директор Гружчанського навчально-виховного об'єднання «Загальноосвітня школа I-III ступенів - дитячий садок» Макарівської районної ради Київської області;

Усач Ольга Анатоліївна, директор Іванівського навчально-виховного об'єднання «Загальноосвітня школа I-III ступенів-дошкільний навчальний заклад» Новоукраїнської районної ради Кіровоградської області;

Позивай Ольга Андріївна, Чечеліївська загальноосвітня школа, завідувач філії Новостародубської загальноосвітньої школи I-III ступенів - I-III ступенів Петрівської районної ради Кіровоградської області;

Гузенко Іванна Петрівна, директор Новоодеської гуманітарної гімназії Новоодеської районної ради Миколаївської області;

Бродянська Інна Віталіївна, директор Миколаївської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 6 Миколаївської міської ради Миколаївської області;

Горик Світлана Михайлівна, директор Мішково-Погорілівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Вітовської районної ради Миколаївської області;

Архіпова Аліна Євгеніївна, директор Миколаївської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 31 Миколаївської міської ради Миколаївської області;

Коломійчук Тетяна Павлівна, директор Южноукраїнської гімназії № 1 Южноукраїнської міської ради Миколаївської області;

Мельник Світлана Василівна, директор Одеського навчально-виховного комплексу «Гімназія № 7 – спеціалізована школа I ступеня з поглибленим вивченням англійської мови» Одеської міської ради Одеської області;

Остапчук Олена Олександрівна, директор Корецької загальноосвітньої школи I-III ступенів № 1 Корецької міської ради Рівненської області;

Кравчук Лариса Яківна, директор Острожецького навчально-виховного комплексу, Острожецького ліцею Млинівського району Рівненська області;

Савінова Наталія Степанівна, директор Птицької загальноосвітньої школи I-II ступенів № 1 Дубенської районної ради Рівненської області;

Мариніна Людмила Василівна, директор Цепцевицької загальноосвітньої школи I-III ступенів Сарненського району Рівненської області;

Кухарчук Тетяна Андріївна, директор Рівненської української гімназії Рівненської міської ради Рівненська області;

Козловська Галина Андріївна, директор Качанівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Підволочиської селищної ради Тернопільської області;

Гумен Ігор Васильович, директор Буцацького колегіуму імені Святого Йосафата Тернопільської області;

Миськів Марія Василівна, в.о. директора Колегіуму-інтернату «Знамення» з поглибленим вивченням предметів духовно-просвітницького спрямування у селі Зарваниця Терeboлянського району Тернопільської області;

Соболик Таміла Василівна, директор Нетішинської загальноосвітньої школи I-III ступенів Нетішинської міської ради Хмельницької області;

Печенога Леонід Антонович, директор Кам'янець-Подільської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 10 Хмельницької області;

Сльота Сергій Миколайович, директор Чемеровецького навчально-виховний комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів, ліцей та міжшкільний навчально-виробничий комбінат» Чемеровецької селищної ради;

Собчук Наталя Миколаївна, директор Шепетівської загальноосвітньої школи I-III ступенів ім. М. Островського Хмельницької області;

Хулуб Ніна Григорівна, директор Хмельницької загальноосвітньої школи I-III ступенів № 13 ім. М. Чекмана Хмельницької міської ради Хмельницької області;

Скорик Тетяна Андріївна, директор Черкаської спеціалізованої школа І-ІІІ ступенів № 28 ім. Т. Г. Шевченка Черкаської міської ради;

Верба Ірина Анатоліївна, директор Канівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 3 Канівської міської ради Черкаської області;

Чамата Валерій Іванович, директор Золотоніської загальноосвітньої санаторна школи-інтернат І-ІІІ ступенів Черкаської обласної ради;

Колісник Валерій Григорович, директор Моринського навчально-виховного комплексу «Дошкільний навчальний заклад – загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів» імені Тараса Григоровича Шевченка Звенигородської районної ради Черкаської області;

Дзевульська Олена Олегівна, директор Смілянського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа І ступеня – гімназія імені В.Т.Сенатора Смілянської міської ради Черкаської області.

Очікувані результати:

визначено та обґрунтовано організаційно-педагогічні умови реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» в освітній процес закладів загальної середньої освіти;

розроблено, обґрунтовано та експериментально апробовано виховні системи та моделі закладів загальної середньої освіти з урахуванням Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей», а також регіональних особливостей функціонування закладу освіти, вікових та індивідуальних можливостей учнів, інших соціальних викликів;

розроблено процедуру оцінювання результатів освітньої діяльності закладів освіти - учасників експерименту відповідно до змісту і засад Програми;

удосконалено методику моніторингового дослідження: критерії, показники оцінювання результативності функціонування організаційного і ресурсного компонентів у створенні виховного середовища закладу загальної

середньої освіти та виховного простору сучасного учня шляхом реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей»;

розроблено навчально-методичне забезпечення, здійснено підготовку педагогічних працівників до реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей»;

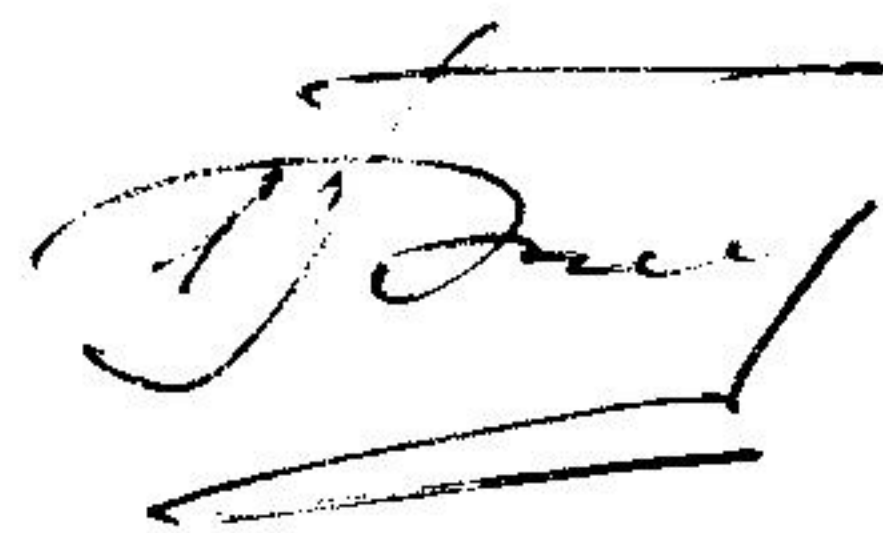
розроблено, експериментально апробовано й впроваджено методичні матеріали (посібники, методичні рекомендації, розробки виховних заходів, мотиваційні матеріали тощо), що забезпечують реалізацію Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей»;

визначено шляхи і створено умови для підвищення кваліфікації педагогічного персоналу, оволодіння педагогами компетентнісним потенціалом виховання, новими освітніми технологіями і методиками, які необхідні для обраної моделі реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти - учасників експерименту;

підвищено авторитет педагогічного працівника, який передає своїм вихованцям відповідні цінності та компетентності як активний суб'єкт освітнього процесу;

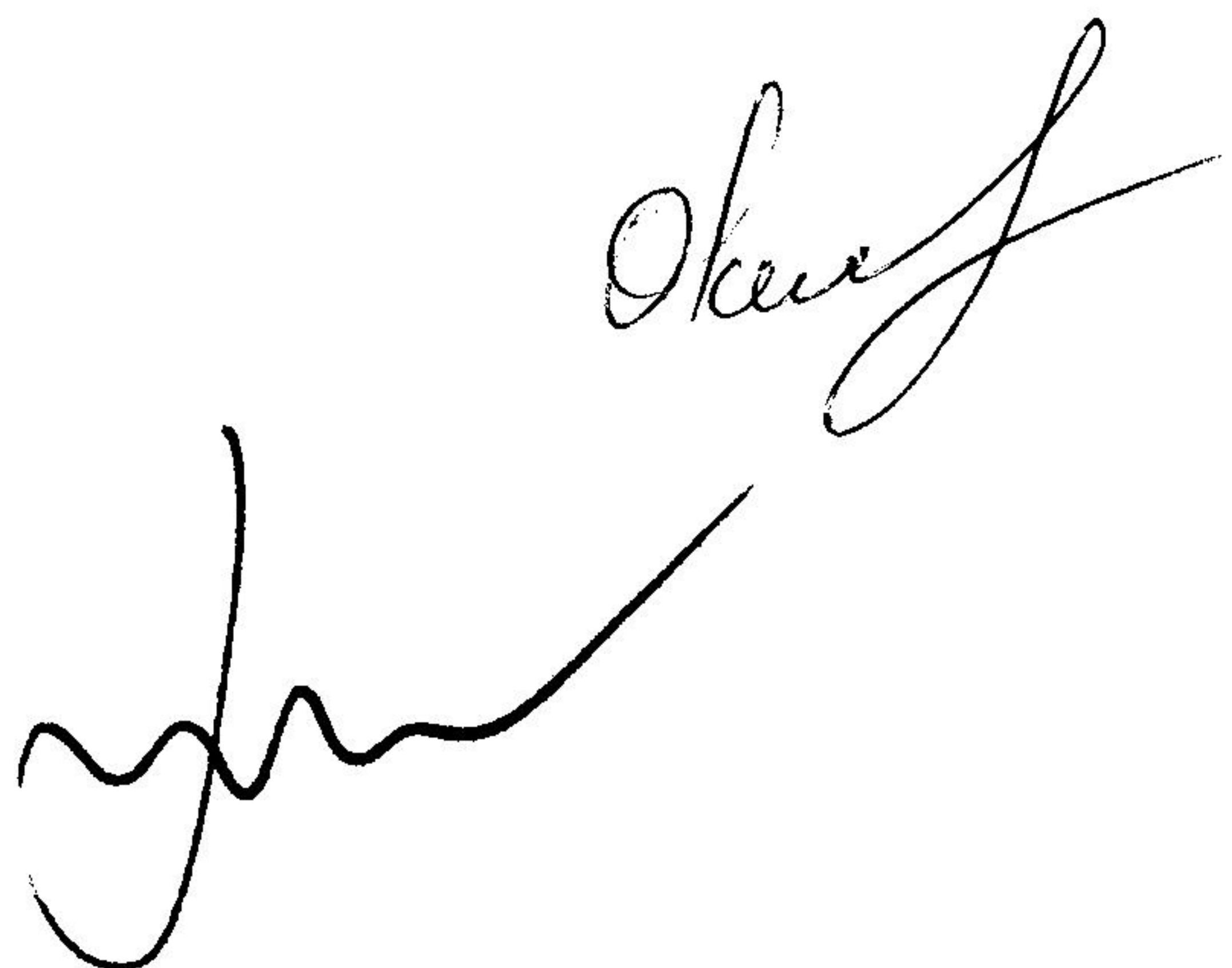
підготовлено та оприлюднено рукопис навчально-методичного посібника «Теорія і практика реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей».

Науковий керівник

І. Д. Бех

Координатор

О. І. Кіян

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки
України

18 03 19 № 369

Програма

на проведення всеукраїнського експерименту з реалізації

Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» на 2018 – 2022 роки

на базі закладів загальної середньої освіти

**Донецької, Кіровоградської, Київської, Миколаївської, Одеської, Рівненської, Тернопільської, Хмельницької,
Черкаської областей**

№	Зміст роботи	Строк виконання	Очікувані результати
1.	Проаналізувати наукову педагогічну, психологічну й психолого-педагогічну літературу задля визначення стану з реалізації Програми «Нова українська школа у	Січень 2019 р.	Підготувати банк даних нормативно-правових документів з проблеми дослідження.

**I (організаційно-підготовчий) етап
(грудень 2018 – грудень 2019 р.)**

	поступі до цінностей», виділення актуального організаційно-педагогічного забезпечення.		
2.	Створити робочі групи педагогічних працівників закладів освіти, які братимуть безпосередню участь у здійсненні експерименту всеукраїнського рівня за результатами діагностування їхньої готовності до участі в ньому.	Січень лютий 2019 р.	Підготовка термінологічного глосарію щодо експерименту. Забезпечення ефективності проведення всеукраїнського експерименту.
3.	Визначити критерії і показники готовності педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти з проблеми до участі в експерименті, розробити діагностичний інструментарій і провести відповідне діагностування.	Березень 2019р.	Створити базу діагностичного інструментарію і підготувати аналітичну довідку відповідно до проведеного діагностування. Внесення змін до роботи психологічних служб закладів загальної середньої освіти-учасників експерименту.
4.	Організувати діяльність Науково-методичної ради експерименту всеукраїнського рівня, уточнити й затвердити положення про неї.	Протягом I етапу	Внесення змін до діяльності Науково-методичної ради в закладах освіти. Упорядкування понятійного апарату всеукраїнського експерименту.
5.	Налагодити співробітництво педагогічних колективів – учасників експерименту з Інститутом проблем виховання НАПН України, науковими установами, які надаватимуть науково-методичну допомогу в здійсненні всеукраїнського експерименту.	Лютий-квітень 2019 р.	Укладання угод про співробітництво. Організація методичного супроводу щодо підвищення професійної компетентності педагогів.
6.	Провести педагогічні ради, методичні й наукові заходи для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти з проблеми дослідження.	2019 р.	Планування методичних заходів відповідно до завдань всеукраїнського експерименту.

7.	Підбиття підсумків I (організаційно-підготовчого) етапу всеукраїнського експерименту.	Грудень 2019 р.	Звіт про завершення I (організаційно-підготовчого) етапу всеукраїнського експерименту.
----	---	-----------------	--

II (концептуально-діагностичний) етап (січень – грудень 2020 року).

1.	Визначити та обґрунтувати організаційно-педагогічні умови з реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти.	Січень 2020 р.	Наукове обґрунтування організації педагогічних умов з реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти та відповідної технології її практичної реалізації.
2.	Уточнити та науково обґрунтувати критерії, показники, рівні ефективності моделювання розвитку авторської школи та дібрати відповідний діагностичний інструментарій.	Жовтень 2020 р.	Підготовка інструментарію дослідження.
3.	Розробити та обґрунтувати виховні моделі та системи з реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти.	Листопад 2020 р.	Аналітичні висновки щодо ефективності виховних моделей та систем з реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти;
4.	Розробити процедуру оцінювання результатів освітньої діяльності закладів освіти-учасників експерименту та перспектив його розвитку відповідно	Листопад -грудень 2020 р.	Відпрацювання алгоритмізації оцінювання результатів освітньої діяльності закладів освіти-учасників експерименту та методи

	до реалізованої Програми.		прогнозування за моделями експертних переваг.
5.	Удосконалити методику моніторингового впровадження: критерії, показники оцінювання результативності функціонування організаційного і ресурсного компоненту в створенні виховного середовища закладу загальної середньої освіти та виховного простору сучасного учня під час реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей».	Лютий-березень 2020 р..	Створення системи дослідження рівня ефективності реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти.
6.	Розробити програми й матеріали тренінгів та здійснити підготовку педагогічних працівників закладів освіти до реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей».	Вересень 2020 р.	Розроблені програми, тренінги з підготовки педагогічних працівників закладів освіти до реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей».
7.	Підбиття підсумків II (концептуально-діагностичного) етапу всеукраїнського експерименту.	Грудень 2020 р.	Звіт про завершення II (концептуально-діагностичного) етапу всеукраїнського експерименту.
III (формувальний) етап (січень 2021 року – березень 2022 року).			
1.	Експериментально апробувати обґрунтовані освітні й	Протягом	Практичне використання методичних

	методичні матеріали (посібники, тренінги, методичні рекомендації) для учасників експериментального дослідження з реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей».	формувань ного етапу	матеріалів реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти. положень.
2.	Провести діагностування результативності функціонування організаційного і ресурсного компоненту в створенні виховного середовища закладу загальної середньої освіти та виховного простору сучасного учня під час реалізації Програми «Нова українська школа уступах до цінностей».	Вересень 2021 р. – грудень 2021 р.	Аналітичні висновки щодо ефективності запропонованих моделей, виховних систем. З'ясування та аналіз результатів дослідження
3.	Апробувати оригінальні моделі виховних систем технологізованих за суттю.	Жовтень 2021 р. – лютий 2022 р.	Створення сприятливого освітнього середовища для виявлення індивідуальних моделей виховних систем.
4.	Оприлюднити результати експериментальної апробації у наукових виданнях, презентувати їх у засобах масової інформації, на сайті закладів освіти-учасників експерименту.	Жовтень 2021 р. – березень 2022 р.	Забезпечення реалізації змісту дослідження.
5.	Провести науково-практичні заходи для поширення досвіду педагогічних колективів з реалізації Програми «Нова українська школа уступах до цінностей» на базі закладів загальної середньої освіти - учасників експерименту.	Жовтень – листопад 2021 р.	Аналітичні висновки про ефективність реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти.

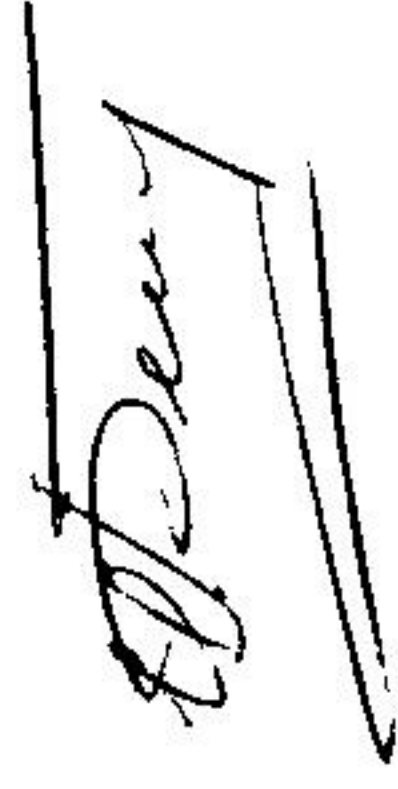
б.	Підбиття підсумків III (формувального) етапу всеукраїнського експерименту.	березень 2022 р.	Звіт про завершення III (формувального) етапу всеукраїнського експерименту.
----	--	------------------	---

IV (узагальнювальний) етап (квітень – грудень 2022 року).

1.	Зіставити провести оцінювання (експертну оцінку) результативності з реалізації Програми «Нова українська школа у поступках до цінностей» освітньому процесі закладів загальної середньої освіти - учасників експерименту.	Квітень 2022 р.	Визначення впливу створеного у закладі загальної середньої освіти - учасників експерименту позитивного виховного середовища на підвищення ефективності освітнього процесу в аспекті дослідження. Оформлення висновків про ефективність створених умов.
2.	Підготувати рукопис навчально-методичного посібника «Теорія і практика реалізації Програми «Нова українська школа у поступках до цінностей» дослідження.	Червень-вересень 2022 р.	Видати навчально-методичний посібник з досвіду роботи закладів освіти-учасників експерименту.
3.	Поширити інформацію про результати впровадження результатів всеукраїнського експерименту у фахових виданнях, засобах масової інформації, Інтернет-ресурсах тощо.	Жовтень 2022 р.	Висвітлення результатів експерименту, популяризація результатів експерименту з означеної теми.
4.	Організація та проведення всеукраїнської науково-практичної конференції «У поступках до цінностей: теорія, пошук, досвід».	Листопад 2022 р.	Науково-практична акредитація результатів експерименту та їх популяризація.

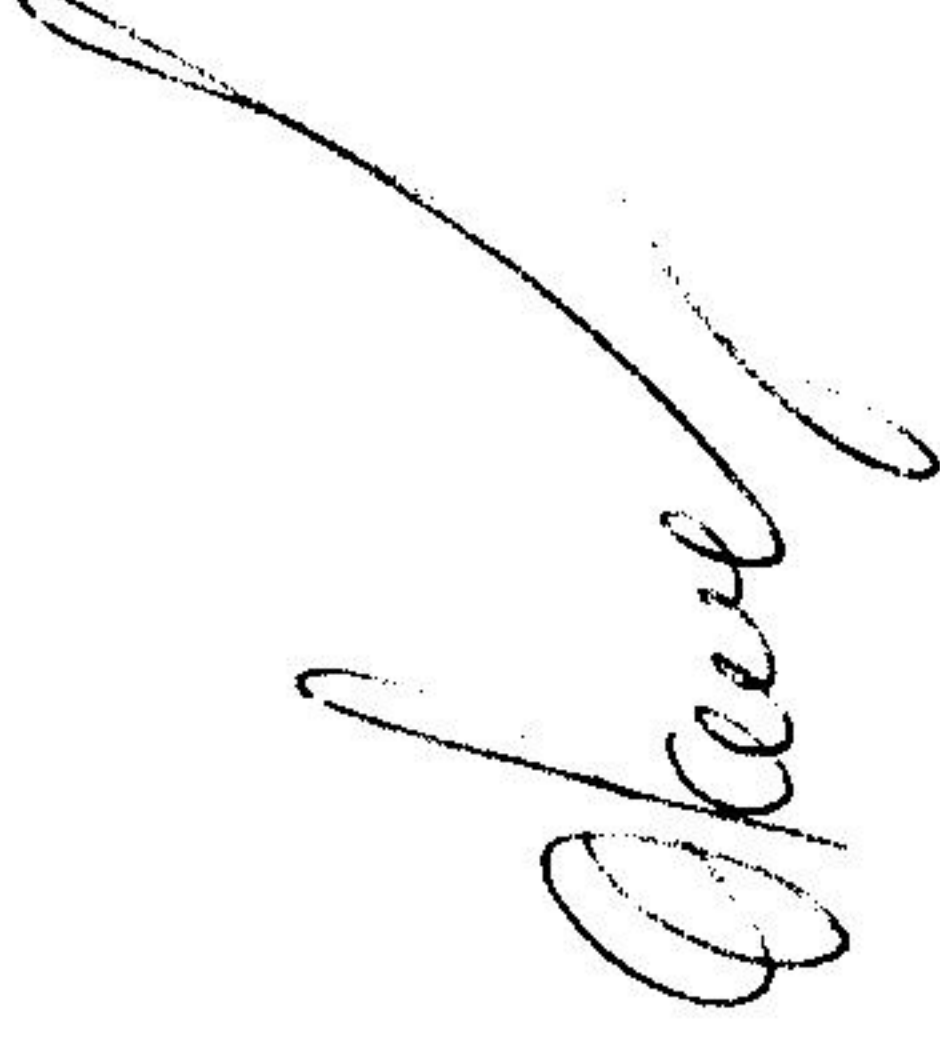
5.	Підбити підсумки всеукраїнського експерименту всеукраїнського експерименту з реалізації Програми «Нова українська школа у поступі до цінностей» на базі закладів загальної середньої освіти.	Грудень 2022 р.	Звіт про завершення всеукраїнського експерименту, додатки до звіту (науково-методичне та програмне забезпечення експерименту).
----	--	-----------------	--

Науковий керівник

І.Д.Бех

Координатор

О. І. Кіян

